

NORSK BIOGRAFISK LEKSIKON

Redaktion:

EDV. BULL + EINAR JANSEN

Redaktionskomite:

PROFESSOR DR. RICHARD BIRKELAND
PROFESSOR DR. HAAKON SHETELIG
PROFESSOR DR. FREDRIK STANG

OSLO

Forlagt av H. Aschehoug & Co. (W. Nygaard)

MCMXXVII

sin gjerning som konsul. Han gjorde hvad der stod i hans magt for at fremme handel og samfærdsel mellem Ruslands Ishavskyst og Norge. Alt i sin stilling paa Vardøhus hadde han vist megen sans for at iagttage og indberette om Ruslands Ishavspolitik og de følger denne kunde faa for Norge.

K. V. Hammer.

[Litt: Conrad Falsen: Slegten Falsen, Kra. 1915, s. 50 flg., 111.]

Falsen, Elisabeth (Lise) Christiane, 1820—76, yngste datter av ovennævnte eidsvollsmand Christian Magnus F. og Elisabeth Severine Bøckman, f. i Bergen ^{27/5} 1820 (ikke 1821), d. i Kristiania ^{14/11} 1876, hadde længe virket som lærerinde, da hun i 1866 grundet en høiere pikeskole i Kristiania; den bestod under hendes navn til 1891. Ugift.

Fra først av søktes skolen hovedsagelig fra kredser som i Falsen-navnet saa garantien for en opdragelse ut fra bestemte nationale synsmaater; men snart blev det E. F.s egen personlighet som gav skolen dens præg og vandt den en stigende anseelse. Ved sin karakters noblesse, sit hjertelag og sit væsens milde kvindelighet forstod hun at knytte baade elever og medlærere til sig i et naturlig hengivenhetsforhold, og særlig hendes av egte religiøsitet baarne religionsundervisning blev av varig betydning for mange. Det er gjennom hendes grundtvigske paavirkning og den praktiske anvendelse av grundtvigske skoleideer at skolen har faat sin særlige betydning. Den fortællende undervisningsform tok her en bredere plads i de forskjellige fag, baade i morsmaal og historie traadte behandlingen av Norge og Norden i forgrunden, og sang bragte stadig avveksling i skolearbeidet og fylgte alle ledige mellemstunder. Dygtige lærerkræfter styrket denne retning, særlig Nordahl Rolfsen, som en tid var medbestyrer.

E. F. har, for det meste anonymt, utgit en del smaa fordringsløse skrifter av religiøst indhold.

Efter hendes død fortsattes skolen av frk. Fredrikke Maurer, indtil cand. real. Olaf Berg overtok den.

Einar Boyesen.

[Litt.: Conrad Falsen: Slegten Falsen, Kra. 1915, s. 57.]

(de) Falsen, Envold, 1755—1808, statsmand og digter, søn av ovennævnte justitiarius Christian Magnus de F. d. æ., f. ^{17/10} 1755 i Kjøbenhavn, blev i tiaarsalderen, efter privat dimission, student med „Berømmelse“, tok juridisk eksamen seks aar senere, og fik 1772 ansættelse som kopist i Det danske Kancelli. F.s far og farfar var overordentlig interessert for skuespilkunst og dramatisk digtning, og hos ham selv synes denne interesse potensert til en ren lidenskap, som skaffet ham mange store glæder, men ogsaa leilighetsvis lokket ham ind i farlige

fristelser, der skapte vendepunkter i hans livsskjæbne. I Kjøbenhavn var han tidlig kommet med i en av de mange kredser hvor man dyrket privatkomedie, og erotikken paa brædderne førte ham (1777) ind i et kjærlighetsforhold til en ung enke, madame Dragun f. Gabel, tidligere kammerjomfru hos Caroline Mathilde. Saken vakte adskillig opsigt, og maa for F. ha været ytterst pinlig. Han har sikkerlig følt at der var adskillig likhet mellem ham selv og den mand han aaret i forveien hadde valgt til hovedperson i sit første drama, „Adelson og Salvini, En Borgerlig Tragoedie“; Salvini karakteriseres som „en Ulykkelig, der henrives fra sine Pligter af en voldsom og uimodstaaelig Lidenskab, som han forgiæves søger at undflye“, en mand som helt er i sine passioners magt, og svinger mellem en elskov der sætter alle pligter tilside, og en anger der ingen grænser kjender. Man tør vistnok i denne skildring se et uttrykk for F.s erkjendelse av de farlige muligheter i hans eget sind, men samtidig røber den at han fuldt ut delte Sturm-und-Drang-tidens beundring for den ædle forbryder, manden med det „ømme hjerte“. „Adelson og Salvini“ er en typisk representant for den borgerlige tragedie, som gjennom Lillo og Saurin, Diderot og Lessing var blit nyeste litterære mode paa alle Europas scener, men som paa dansk grund før F.s digterdebut kun var kjendt fra et par sterkt omdisputerte opførelser og oversættelser av fremmede skuespil. Emnet var laant fra en fortælling av Baculard d'Arnaud, og hele behandlingen vidner mere om læsning end om originalitet, men anmelderne fandt dog at stykket var præget av talent, og „ingen ganske slet Debut for en tragisk Digter“; det blev imidlertid forkastet av Det kgl. Theaters direktion, og F.s neste arbeide, den sentimentale enakter „Arven i Marseille“ (1778) — vistnok det første danske skuespil som bærer betegnelsen „drama“ — naadde først 1792 frem til opførelse i Kjøbenhavn.

F.s far var alt 1765 blit ansat i Norge, og hadde formodentlig længe ønsket at hans eneste søn skulde komme efter; da han i 1777 fik rede paa F.s forhold til madame Dragun, henvendte han sig til Guldberg, og trods Statsraadets sterke indvendinger mot at la far og søn være dommere ved samme ret, blev F. ved en kabinetsordre av ^{17/9} 1777 utnævnt til assessor ved Overhofretten i Norge, hvor faren var justitiarius. Den 22-aarige assessor vandt øieblikkelig popularitet i Kristiania, og kom snart til at spille en stor rolle i byens selskapsliv. Sammen med Bernt Anker og tre andre likesindede undertegnet han 1780 indbydelsen til opprettelse av et fast dramatisk selskap i Norges hovedstad, og til aapningsforestillingen hadde han skrevet prologen, foruten at han deltok som skuespiller. Aaret efter, ^{22/11} 1781, holdt han i Kristiania bryllup med en av de damer som hadde været hans medspillende ved

denne leilighet, Anna Henrika Petronelle Mathiesen, f. der ^{16/11} 1762, d. i Aker ^{18/3} 1825, søster av nedennævnte assessor og generalkrigskommissær Haagen M., og datter av lagmand og kancelliraad Jørgen M. og Karen Haagensdatter Nielsen. Gjennem dette egteskap blev F. nær forbundet med Kristianias velhavende borgerskap. I byens ældste dramatiske selskap var Bernt Anker og han de to centrale personligheter, og han forsynte selskapet med en række oversættelser, især av franske komedier og syngestykker; ogsaa et enkelt originalarbeide av ham, farcen „De snorrige Fætttere eller Testamentet“, er muligvis opført der alt i 1780-aarene.

Assessorerne i Overhofretten var ikke overlæsset med arbeide, men F.s usedvanlige intelligens og sunde dømmekraft gjorde sig likevel hurtig bemerket, og han blev i 1780-aarene opnævnt til medlem av flere kommissioner, bl. a. den som (december 1786—mars 1788) foretok de grundlæggende forundersøkelser i Lofthussaken, og i sammenhæng dermed hadde at avgi indberetning om tilstanden i det sydligste Norge. I Lofthuskommissionen sat der mænd som ovennævnte lagmand Herman Colbjørnsen og stiftamtmand J. E. Scheel, men F. var vistnok den som utførte hovedarbeidet. Han skrev alle kommissionens indlæg, og hans klare, veltalende, til tider helt patetiske stil er overalt kjendelig, — koncepter som er bevart, viser dog at de ældre kommissionsmedlemmer leilighetsvis har fundet det nødvendig at dæmpe nogen av de lidenskabelig heftige uttryk i F.s utkast. Kommissionen opholdt sig flere ganger i adskillige maaneder i Kristiansands stift, og F. fik et levende indtryk av de norske bønders vanskelige kaar; det lykkedes ham og hans kolleger at faa fjernet et par embedsmænd som hadde gjort sig skyldige i ulovlig sportulering, og baade det nye sportelreglement av 1788 og frigivelsen av kornhandelen paa Norge skyldes væsentlig Lofthuskommissionens arbeide. F.s indlæg, hvor filosofiske og historiske almenbetragtninger i fysiokratisk aand er parret med koncis redegjørelse for forholdene og indtrængende appel til Regjeringens retfærdighetsfølelse, var ikke til at komme forbi. Med varme støttet han de norske krav, og hævdet at man ikke i det dansk-norske monarki maatte „bygge det eene Lands Fordeel paa det andets Tab“. Til tider hadde hans kolleger fundet at maatte holde igjen overfor hans radikale reformforslag, men hans dygtighet hadde de faat den største agtelse for, og da hans far, sommeren 1788, indgav ansøgning om at sønnen maatte faa løfte paa justitiariusembetet i Overhofretten efter ham, fik F. en varm anbefaling av stiftamtmand Scheel. Den lille krig med Sverige voldte forsinkelse i avgjørelsen, men da faren om høsten indsendte sin avskedsansøgning, blev F. ^{31/10} 1788, 33 aar gammel, utnævnt til overhofretsjustitarius, — det høieste dommerembede i Norge.

Der gik imidlertid ikke mange uker før han hadde tilbakelagt avstanden fra Capitol til den tarpejiske klippe. Lagmand Colbjørnsen hadde en indtagende, talentfull og romantisk letsindig steddatter, som var gift med generalauditor O. C. Wessel; mens egtemanden deltok i felttoget mot Sverige, indlot hun sig i en liaison med F., og da Wessel ^{15/11} 1788 var vendt hjem til Kristiania i kronprinsens følge, opdaget han hurtig sin hustrus utroskap. Skandalen blev helt offentlig, Wessel lot sig skille, og F. blev tvunget til at ansøke om at faa bytte embede med kammerjunker von Koss, lagmand i Nordland og Finmarken. Straks i begyndelsen av 1789 drog F. med sin trofaste hustru og fire barn nordover, til lagmandsgaarden Steigen paa Engeløen, — efter sagnet stedet for Hagbards og Signes historie; F.s yngste søn blev født paa Steigen og fik navnet Hagbarth.

F. skal paa flere maater ha vist „Interesse for nordlandske Forhold og næret Ønske om at faa rettet paa uheldige Tilstande i Egnen“; men selve opholdet i ensomheten der nord blev ham stadig mer og mer uutholdelig. Alt i 1790 hadde han gjort et forgjæves forsøk paa at komme sydover, idet han gjorde gjældende at han fra tidligere aar hadde løfte paa ved første ledighet at bli høiesteretsassessor i Kjøbenhavn. I 1791 brøt han overtvert og reiste uten videre med sin familie til Kjøbenhavn, hvor han samme aar virkelig var saa heldig at opnaa et høiesteretsassessorembede.

Hans elleveaarige Kjøbenhavnerophold (1791—1802) blev avbrutt ved et besøk i Kristiania 1799, det aar da begge hans forældre døde. Han skal ogsaa — ifølge et citat fra fru Dunker — ha foretat en reise til Frankrike, men om den foregik i 1770-aarene eller 1790-aarene, er ikke godt at si. I Kjøbenhavn nød F. almen agtelse for sin dygtighet i embedet, men han fornegtet heller ikke nu sin kjærlighet til teatret. En væsentlig del av hans dramatiske forfatterskap hører 1790-aarene til. Digterisk originalitet hadde F. egentlig ikke, han holdt sig helst til andres ideer, oversatte og lokaliserte fremmede skuespil, dramatiserte franske og tyske noveller, o. s. v. Mesteparten av hans verker opnaadde kun et kortvarig liv paa scenen, bare syngestykket „Dragedukken“ (1797) — et av hans faa originalarbeider — vandt en stor og varig sukses. Hovedrollen var skrevet med særskilt tanke paa den populære skuespiller H. C. Knudsen, og baade han og komponisten Kunzen hadde en stor andel i stykkets sceneheld; men „Dragedukken“ eide ogsaa i og for sig mange fortjenstfulde egenskaper: Her var med en viss elskværdig realisme tegnet et kjøbenhavnsk smaaborgermilieu, her fandtes baade humoristiske og sentimentalt rørende scener og i en enkelt arie endog glimt av kritik overfor det ubarmhjertige skattevæsen, — denne

„ædle Kjækhed“ vakte forøvrig slik opsigt at F. efter de tre første opførelser mente sig nødt til at foreta en neutraliserende omarbeidelse av teksten; her var endvidere en ganske livlig dialog, og fremfor alt: her var viser som slog an hos publikum. Drikkevisen „Druen voxer paa vor Klode“, med avslutningen „Klinker, Brødre! Synger, Chor, Frihed paa den hele Jord!“, utløste i revolutionstiden en storm av begeistring. „Dragedukken“ holdt sig paa scenen baade i Danmark og Norge gjennom flere menneskealdre, og maa regnes som et av de faa mere værdifulde dramatiske arbeider i Danmark mellem Holberg og Oehlenschläger.

Katastrofen i 1788 og forvisningsaarene paa Steigen hadde imidlertid ikke gaat sporløst hen over F.s hode. Teater, arbeide og selskabelighet kunde nok endnu stemme ham til munterhet, men efter opholdet i Nordland led han ofte under dyp melankoli; værst var det om sommeren, naar han ikke kunde opdrive et lægemiddel i form av en teateraften eller en klubsamtale i Norske Selskab eller Drejers klub. Ogsaa hele hans livsanskuelse hadde efterhaanden ændret sig fra 1788 av. Som ung hadde han, i teori som i praksis, hyldet Sturm-und-Drang-tidens lære om følelsens, lidenskapens ret; nu var han, som saa mange av sine samtidige, men paa sterkere grundlag av selvoplevelse end de fleste, havnet i en anskuelse som minder baade om stoicismen og om den tyske nyhumanisme, og som sikkert ikke er uten sammenheng med Kants filosofi. Det var blit ham klart at mennesket burde dyrke sin vilje, lære at beherske sine passioner, erkjende sine pligter og bruke fornuften til rettesnor; al tøilesløshet var ham imot, og hans politiske tankegang i anden halvpart av 1790-aarene karakteriseres riktig ved Rahbeks omtale av ham og hans venner Klingberg og ovennævnte Peter Collett som „vor Gironde“. Trykkefriheten og den borgerlige frihet forekom ham langt viktigere end den politiske, og fremfor terrorismen og anarkiet under den senere periode av den franske revolution foretrak han det dansk-norske enevælde. Hans siniger til Christian VII i prologen „Festen i Valhalla“ (1796) førte ham op i en heftig strid med den jakobinske M. C. Bruun, og han blev ogsaa av sin ven, den konsekvente radikaler P. A. Heiberg, en tid oppfattet som forræder mot frihetens sak. Sit eget syn har F. med mandig tilkjæmpet og avklaret ro fremstillet i en tale „Om Urbanitet“ (1800) og en avhandling „Hvad er Frihed og hvor skulle vi søge den“ (1802). Mot slutten av avhandlingen kommer han til at tale om den unge Bonapartes bedrifter, og da hæver hans stil sig til begeistret patos; i førstekonsulens skikkelse synes han at se en inkarnation av viljestyrke og fornuft, heroisme og fædrelandssind, — mandens ypperste dyder. Selv hadde F. nogen aar i for-

veien — merkelig nok i en prolog som bar titelen „Fredens Triumph“ (1794) — besunget Nordens gamle vikingehelter i anslaaende ord, der vandt gjenklang ogsaa i Sverige, og ansees som en av forutsætningerne for Geijers berømte digt „Vikingen“. Og i 1801 nøide F. sig ikke med at skrive den ildnende krigssang „Til Vaaben, see Fienderne komme!“, men meldte sig ogsaa selv, trods sine 46 aar, som frivillig i studenterkorpset.

Trods den gode stilling og de mange venner F. hadde i sin fødeby, længtet han imidlertid stadig tilbake til Norge, „det Land, som jeg stedse lidenskabeligen har elsket, fordi det gav min Ungdom Glæder, fordi det gav mig en god Hustru, gode Børn, og fordi det er et skjønt, et elskværdigt Land.“ Hans kjærlighet til Norge fik et smukt utslag, da han i 1793, som protest mot en indsendt avisartikel fra en nordmand, skrev sin ypperlige avhandling „Et Par Ord om det Norske Akademie“. Med klarhet stiller han det avgjørende spørsmåal: „Er det politisk rigtigt, at Norge gives et af det Kjøbenhavnske uafhængigt Universitet?“ Dette spørsmåal, mener han, bør være synonymt med: „Er det retfærdigt?“ — og svaret kan da ikke være tvilsomt. Faa danskfødte mænd har saa varmt og saa beaandet som F. talt Norges sak; han endte denne sin avhandling med en formelig hymne i prosa: „Norge! Dig helliger jeg disse Blade, Frugten af en Borgers varme Kjærlighed. Maatte de ei forekomme Dig uværdige! maatte de kunne afbetale en Deel af min Gjeld til Dig! Du blev mig mere end Fødeland. Du gav mig Glæder og Sorger. Paa Dine Fjelde følede jeg min Aand exalteret, og naar jeg fra deres Toppe saae Morgenrødens Straaler i Dine yndige Dale at forkynde Naturens Herlighed, raabte jeg ofte: Norge, bliv kraftfuld, bliv lykkelig, som Du er skjøn!“

Ti aar senere hadde han opnaadd sit ønske, og var atter bosat i Kristiania; han blev ^{12/11} 1802 utnævnt til justitiarius i Akershus Stifts-overret, og fik desuten ^{10/12} 1803 etatsraads titel. Generalauditør Wessel var død 1794, hans fraskilte frue bodde ikke i byen, og skandalen fra 1788 var kommet paa avstand. Alle F.s gamle venner i Norge blev henrykt ved at se ham igjen, selv om de fandt ham synlig ældet. I det dramatiske selskap blev han hurtig atter en av hovedfigurerne, og likeledes ved julefesterne paa Fladeby. Rigtignok skrev han ikke mange nye teaterstykker, efterat han var kommet tilbake til Kristiania; men som instruktør og skuespiller ydet han vistnok sit ypperste nu. Han spilte i aarene 1803—08 en hel række ældre karakterroller, og skal i sjelden grad ha evnet at forene det lattervækkende og det rørende. Hans sidste rolle, ^{23/3} 1808, var Faldsmåal i „Gulddaasen“.

F.s helbred hadde helt siden Nordlandsopholdet været svækket. I Kjøbenhavn fik han ofte anfald av svimmelhet og besvimelser, men i de

første aar efter tilbagekomsten til Norge følte han sig friskere, og dermed fulgte ogsaa en paatagelig ændring i hans humør og sindstilstand. Vistnok overvandt han aldrig sit neurastenske temperament, sin heftige saarbarhet og tilbøielighet til at ruge over og gjemme paa enhver virkelig eller indbildt krænkelse, men hans perioder av melankoli blev færre og kortere, nu da han kunde føle sig som det aandelige centrum i Kristianias selskabelige liv. Ogsaa hans arbeidskraft syntes at vokse. Da krigen med England umuliggjorde en regelmæssig forbindelse mellem tvillingrikerne, gik i aaret 1807 den danske regjering med paa at Norge midlertidig maatte faa et eget styre, og F. blev straks opnævnt til medlem av den interimistiske Regjeringskommission i Norge (²⁴/₈) og den norske Overkriminalret (⁹/₁₀). Han hadde desuten sæte i overtilsynskommissionen for det Anker'ske Fideikommis, var sekretær i det Aggershusiske Patriotiske Selskab, blev valgt ind i overkomiteen for laaneindretningen i Akershus stift, og maatte samtidig passe sit justitiariusembede. Likevel paatok han sig i 1808, under krigen med Sverige, endnu en ny bestilling: han blev redaktør av det officielle blad „Budstikken“, som bragte det norske folk besked om krigsbegivenheterne og den politiske situation. I „Budstikken“ kom en række av F.s bedste egenskaper smukkere til sin ret end nogensinde før; hans harme og retfærdighetsfølelse, hans hete stemningsutbrud og mandige patos, hans latinsk skolerte og klassisk faste retorik bidrog mægtig til at ildne den norske nationalfølelse og holde modet oppe hos vort folk i de haarde tider.

Næst Christian August var vel i 1808 ingen mand i Norge saa elsket som F.; det skyldtes dog ikke bare „Budstikken“, — folk hadde hurtig faat en rigtig fornemmelse av at F. egentlig var hovedmanden i Regjeringskommissionen. Ikke bare hvor det gjaldt landets administration og de vanskelige finansielle spørsmåal var det ham som hadde det sikreste overblik, og hvis ord vandt den mest avgjørende vegt; han var ogsaa den som i de fleste tilfælde bestemte kommissionens politik utadtil, og som formet dens skrivelser til Regjeringen i Kjøbenhavn. Her hændte det nok at F.s ængstelige kolleger rettet hans djerve ord om „hvad vi ere berettigede til at fordre“, til „hvad vi troe os berettigede til at vente“; men oftest rev hans intensitet og veltalenhet de andre med sig, saa at han i kommissionens navn kunde fastholde „den frimodige Selvstændigheds Tone“. Det er utvilsomt hans fortjeneste, mere end nogen andens, at Regjeringskommissionen under hele sin organisationsperiode atter og atter tok mod til sig, og aapent erklærte at den maatte faa fuld, selvstændig myndighet til at avgjøre paakommende spørsmåal i overensstemmelse med norske interesser. Det var imidlertid ikke let at finde forstaaelse i Kjøbenhavn for slike synsmaater, og baade F. og hans kolleger var altfor loyale og

kongetro til at tænke paa et brud; gang paa gang maatte de lystre ordrer som de ansaa for urigtige og endog skadelige for Norge.

F. hadde i Regjeringskommissionens første 10—12 maaneder utført et nærsagt overmenneskelig arbeide; men i længden virket det ødelæggende paa hans skrøpelige nervesystem at føle sig paa én gang ansvarlig og avmægtig under stadig økende nød og fare. Ut paa høsten 1808 brøt han sammen; hans melankoli tok overhaand, og han synes da til tider at ha været fuldkommen sindsforvirret. Mens han før hadde vist sig utpræget antiklerikal, skal han nu en aften i et selskap ha spurt en prest „om selvmord under visse omstændigheter var tillatt“. I begyndelsen av november erklærte hans læge at han ved nogen maaneders permission muligvis kunde ha haab om at gjenvinde sine kræfter; men da han paa sin hustrus fødselsdag, ¹⁶/₁₁ 1808, hadde latt sig overtale til at gaa i teatret, forsvandt han efter forestillingen, — neste morgen fandt man hans lik i Bjørviken.

Hans død vakte landesorg i Norge. Man brøt endog tidens strenge regler om hvordan en selvmorders lik skulde begravnes. Et langt liktog med folk av alle stænder fulgte F.s baare fra sørgehuset i Raadhusgaten til gravstedet ved Gamle Akers kirke; stiftamtmanden la en borgerkrans paa hans kiste, biskopen holdt gravtalen, og tilslut steg F.s ungdomsven John Collett frem, og med ordene: „Norges ven, min ven, farvel!“ la han en ekekrans paa graven.

En enkel og smuk mindesten viser F.s sidste hvilested. I det dramatiske selskap opstilte man en buste av ham, som imidlertid ikke længer kjendes. F.s samlede skrifter blev utgit 1821 av L. Stoud Platou.

F. var far til ovennævnte eidsvollsmann, høiesteretsjustitiarius Christian Magnus F. og stiftamtmand Carl Valentin F. *Francis Bull.*

[Litt.: Ehrencron-Müller: Forf.-Lex. III, med henvisninger; Sv. Nordberg: E. F. og Norge i Til belysning av 1814 (avh. fra Univ.s hist. seminar I); Jacob S. Worm-Müller: Norge gjennom nødsaarene; A. H. Winsnes: Det Norske Selskab 1772—1812; Luxdorphs Dagbøger II 122, 125 flg.; Torben Krogh: Zur Geschichte des dänischen Singspiels im 18. Jahr.; A. Blanck: Den nordiska renässansen i 1700-talets litteratur s. 232 flg.; R. Neiiendam: Skuespiller og Patriot; St. Hallvard I, 1915, s. 152 flg., 158 flg.; F. Rønning: Rationalismens Tidsalder III, 2, s. 38 flg.; d.-n. Personalhist. Tidsskr. 5 r. IV; Moer Korens Dagbøger I 95; Det kgl. Fredriks Universitet 1811—1911 I XXIII flg.; Edv. Holm: Danmark-Norges Hist. VII 2. Afd.]

F.s søn Jørgen Conrad de F., f. i Oslo (Gamlebyen) ¹⁹/₈ (ikke ¹⁷/₈ eller ²⁰/₈) 1785, d. paa sit gods Søbysøgaard i Nørre-Søby sogn paa Fyn ²³/₈ 1849, utdannet sig som sjøofficer og deltok med hæder, men med vekslende held i sjøkrigen med England 1807—14. Det var ham som i mai 1813 førte prins Christian Frederik i aapen baat fra Jylland til